

طالبان در
نظامات
اجتماعی از
ریشه قوی و
قدرتمندی
برخوردار است و
لذا نیرویی است
که در ترتیبات
سیاسی آینده
افغانستان
نمی‌توان آن‌را
نادیده گرفت

می‌دهد گزینه نظامی در برابر طالبان محدودیت آشکاری دارد. سوم اینکه طالبان در نظامات اجتماعی از ریشه قوی و قدرتمندی برخوردار است و لذا نیرویی است که در ترتیبات سیاسی آینده افغانستان نمی‌توان آن را نادیده گرفت. نحوه برخورد با طالبان پس از آغاز عقب‌نشینی ایالات متحده در سال ۲۰۱۴ به موضوعی واقعی و عاجل تبدیل شد.

با در نظر گرفتن چنین پیش‌زمینه‌ای چین در عین حال که به حمایت قوی از دولت تازه منتخب افغانستان به رهبری اشرف غنی ادامه می‌دهد، برای میانجیگری و برقراری مذاکرات بین طالبان و دولت افغانستان تماس‌هایی را برقرار کرده است. در سال ۲۰۱۵ چین میزبان نمایندگانی از طالبان و دولت افغانستان برای انجام یک رشته مذاکرات محرمانه بود. در سال‌های بعد در رسانه‌ها درباره سفرهای متعدد طالبان به چین گزارش‌هایی منتشر شدند. از زمانی که دولت ترامپ گفت‌وگوهای مستقیم خود را در اواخر سال ۲۰۱۸ با طالبان آغاز کرد، چین نیز بر تلاش‌های خود برای میانجیگری بین الافغانی افزود.

در نشست جولای سال ۲۰۲۱ تیانجین که با حضور وانگئی، وزیر امور خارجه چین و ملا عبدالغنی برادر، یکی از بنیانگذاران طالبان برگزار شد، چین برای اولین بار طالبان را به عنوان «یک نیروی مهم نظامی و سیاسی» در افغانستان به رسمیت شناخت.

از هنگام بازگشت طالبان به قدرت چین در سطوح مختلف و به مناسبت‌های گوناگون تعاملات فشرده‌ای را با رژیم موقت طالبان برقرار کرده است. چین «انتظاراتی» چهار ماده‌ای را برای تغییر افغانستان اعلام کرد: ساختار سیاسی فراگیر، قطع ارتباط کامل و آشکار از تمام نیروهای تروریستی، سیاست‌های داخلی و خارجی معتدل و حفظ روابط خوب با همسایگان. (۱۴) اینها و دو نکته اول که مهم‌ترین آنها هستند، می‌توانند به عنوان رهنمود در تعامل چین با طالبان و پیش‌شرط چین برای به رسمیت شناختن افغانستان تحت حکومت طالبان در آینده مدنظر قرار گیرند.

کمک‌های بشردوستانه

در دودهمه گذشته کمک‌های اقتصادی چین به افغانستان عمدتاً بلاعوض و بلاشرط بوده است. بر اساس آمار غیردقیق چین از سال ۲۰۰۱ تا سال ۲۰۱۴ و از سال ۲۰۱۵ تا سال ۲۰۱۷ به ترتیب ۱۰۵۲ میلیارد یوان و ۱۰۵ میلیارد یوان

کمک بلاعوض به افغانستان کرده است. (۱۵) دو پروژه عظیم معدن مس عینک و اکتشاف نفت آمودریا در سال‌های ۲۰۰۸ و ۲۰۱۱ به دلایل متعدد از جمله اکتشافات باستان‌شناسی، تملک زمین، مشکلات اداری و نگرانی‌های امنیتی هرگز آغاز نشدند. اگر چه چین و افغانستان در سال ۲۰۱۶ تفاهمنامه همکاری را در مورد پروژه BRI (جاده ابریشم جدید) امضا و چین و پاکستان توافق کردند که بریدور اقتصادی چین-پاکستان را در سال ۲۰۱۸ به افغانستان گسترش بدهند، اما در عمل هیچ پیشرفتی حاصل نشد. چین سومین شریک تجاری افغانستان پس از پاکستان و ایران است. حجم تجارت دوجانبه این دو کشور در سال ۲۰۲۰، ۵۵۰ میلیون دلار بود. واردات چین از افغانستان عمدتاً محصولات کشاورزی از جمله آجیل کاج، زعفران و انار است. از زمان خروج کامل ایالات متحده از افغانستان، چین تمایل و آمادگی خود را برای کمک به بازسازی و عمران این کشور جنگ‌زده ابراز کرده است. با این همه چین در این زمینه عجله‌ای ندارد و رویکرد گام به گام را ترجیح می‌دهد. در حال حاضر چنین به نظر می‌رسد چین بیشتر روی کمک‌های بشردوستانه تمرکز کرده